

Contact

070 441 71 12

efa.zevenbergen@pzh.nl

M. (Meindert) Stolk

070 441 70 87

m.stolk@pzh.nl

Postadres Provinciehuis

Postbus 90602

2509 LP Den Haag

T 070 - 441 66 11

Provinciale Staten

Datum

13 april 2023

Ons kenmerk

DOS-2020-0007548

PZH-2023-830966620

Uw kenmerk

Onderwerp

Publicatie rapport Onderzoekraad voor Veiligheid "Industrie en omwonenden".

Bijlagen

1

Geachte Statenleden,

Met deze brief informeren wij u over het rapport dat de Onderzoekraad voor Veiligheid op 13 april 2023 heeft gepubliceerd over het onderzoek "Industrie en omwonenden".

Op 28 september 2021 (PZH-2021-786614419) bent u geïnformeerd dat de Onderzoekraad een onderzoek is gestart naar de wijze waarop burgers in Nederland worden beschermd tegen de risico's van industriële uitstoot en lozingen. In eerste instantie was dit onderzoek gericht op de situatie rondom Tata Steel in IJmuiden.

In september 2021 heeft de Onderzoekraad aangegeven het onderzoek te verbreden en verschillende soorten bedrijven te willen onderzoeken, waaronder Chemours in Dordrecht. Sindsdien hebben zowel de provincie als de bij Chemours betrokken omgevingsdiensten DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR) en Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid (OZHZ) alle medewerking verleend aan dit onderzoek. Hierbij ontvangt u het rapport "Industrie en omwonenden"¹.

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Tram 9 en de buslijnen
90, 385 en 386 stoppen
dicht bij het
provinciehuis. Vanaf
station Den Haag CS is
het tien minuten lopen.
De parkeerruimte voor
auto's is beperkt.

Algemene conclusies

Wij verwelkomen dit onderzoek en complimenteren de Onderzoekraad met het gedegen rapport dat er nu ligt. De Onderzoekraad heeft drie verschillende bedrijven met verschillende bevoegde gezagen onderzocht en komt aan de hand daarvan tot waardevolle observaties en opmerkingen.

Op basis van zijn bevindingen concludeert de Onderzoekraad dat het huidige stelsel geen garantie biedt dat de gezondheid van omwonenden voldoende wordt beschermd. De Onderzoekraad heeft een aantal aanbevelingen geformuleerd om de bescherming van de gezondheid van omwonenden rond industriële bedrijven te verbeteren. De aanbevelingen kunt u in het rapport terugvinden op bladzijde 14 en 15.

¹ <https://www.onderzoekraad.nl/nl/page/18693/risico%E2%80%99s-omwonenden-door-uitstoot-industrie>

Samengevat adviseert de Onderzoeksraad -om de gezondheid van omwonenden beter te beschermen-, er op drie gebieden lessen getrokken kunnen worden uit de onderzochte casussen. Allereerst moeten omwonenden kunnen vertrouwen dat zowel overheid als bedrijf zich verantwoordelijk voelen en zorgdragen voor een gezonde leefomgeving. Daarnaast moeten de mogelijkheden binnen het systeem van normering, vergunningverlening, toezicht en handhaving beter worden benut. Tot slot verdienen zowel de ontwikkeling als het benutten van kennis een impuls.

Conclusies en aanbevelingen bij de casus Chemours

De provincie Zuid-Holland heeft de laatste 10 jaar veel geïnvesteerd in de uitvoering van de VTH-taken. Wij zien de conclusies en aanbevelingen van de Onderzoeksraad dan ook vooral als ondersteuning van ons Zuid-Hollandse beleid om emissies zo strikt mogelijk te vergunnen. Zeker als het gaat om 'zeer zorgwekkende stoffen' (ZZS) of 'potentieel zeer zorgwekkende stoffen' (pZZS). Niet alleen bij Chemours, maar bij alle bedrijven waar Gedeputeerde Staten bevoegd gezag voor zijn. Dit zien wij als een continu proces. Echter uit de uitspraak van de Rechtbank Den Haag van 16 maart 2023 blijkt dat EU- en rijksregelgeving in het geval van Chemours beperkt ruimte biedt om vergunningen verder aan te scherpen dan Gedeputeerde Staten hebben gedaan. Mede op grond daarvan heeft de rechtbank enkele namens Gedeputeerde Staten genomen vergunningsbesluiten om de emissies van Chemours nog verder te minimaliseren vernietigd. Op 28 maart 2023² bent u geïnformeerd dat Gedeputeerde Staten voornemens zijn om hoger beroep in te stellen tegen deze uitspraak.

We stimuleren kennisuitwisseling en bevorderen samenwerking met en tussen de vijf Zuid-Hollandse omgevingsdiensten. In dat kader is er in 2021 gestart met een ontwikkelingstraject om de samenwerking tussen de Zuid-Hollandse omgevingsdiensten verder vorm te geven. Dit heeft geresulteerd in een opdracht van de besturen van gemeenschappelijke regelingen aan de directeurs van de diensten, die in 2022 verder zijn uitgewerkt in concrete samenwerkingsprojecten.

De Onderzoeksraad ziet dit ook terug en concludeert voor de casus Chemours: "Bij Chemours in Dordrecht blijkt dat emissies uit het verleden nog steeds voor risico's kunnen zorgen als het gaat om persistente stoffen zoals PFOA. Ook hier kwamen de risico's in beeld na maatschappelijke onrust, deze keer naar aanleiding van berichten uit de media. Consumptie van zelf gevangen vis en zelf geteelde groente uit de buurt van de fabriek wordt sindsdien om gezondheidsredenen afgeraden. Dat de omgevingsdienst de langetermijnrisico's van PFOA niet in beeld had, is te verklaren doordat het VTH-systeem zich alleen richt op stoffen die op dat moment worden uitgestoten. Toen PFOA na deze mediaberichten risicovoller bleek dan gedacht, hebben de overheden en het bedrijf ervoor gezorgd dat de emissie van de vervangende stof HFPO-DA sterk werd verminderd ten opzichte van het aanvankelijk vergunde niveau."

Vervolgstappen

De Onderzoeksraad heeft met dit rapport een aantal aanbevelingen gedaan aan de betrokken partijen, waaronder de provincie Zuid-Holland, die kunnen bijdragen aan een betere bescherming van de gezondheid van omwonenden rondom industriële complexen. Conform de Rijkswet Onderzoeksraad voor de veiligheid wordt aan Gedeputeerde Staten hun standpunt gevraagd ten aanzien van de aanbevelingen. Gedeputeerde Staten nemen dit ter harte en komen over enkele weken met een nadere reactie op de aanbevelingen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

E.F.A. (Frederik) Zevenbergen

drs. M. (Meindert) Stolk